

Mūsdienu izaicinājumi finanšu vadītājam 1/29/22

Kad ārējie apstākļi ir īpaši izaicinoši, kārtība iekšējos procesos un informācijas pieejamības ātrums var izrādīties svarīgs konkurētspējas uzlabošanas aspekts. Finanšu funkciju mūsdienās izaicina gan izmaiņas biznesa vidē un ekonomikā, gan straujie attīstības soļi tehnoloģiju jomā, tādēļ finanšu vadītājam vairs nepietiek ar zināšanām tikai finanšu jautājumos. Ik gadu rīkotajā finanšu vadītāju aptaujā PwC noskaidro, ar kādām problēmām saskaras uzņēmumi jomās, kuras finanšu vadītāji tur savā redzeslokā un prioritāšu saraksta augšgalā, lai veicinātu uzņēmumu attīstību un uzlabotu finanšu funkcijas sniegumu. Šajā rakstā piedāvājam Centrālās un Austrumeiropas PwC organizētās finanšu vadītāju (CFO) aptaujas rezultātu apkopojumu un mūsu redzējumu par iespēju atbalstīt finanšu vadītājus.

Galvenie aspekti finanšu vadītāju ieskatā

Viens no aptaujas secinājumiem ir, ka uzņēmumu finanšu vadītājiem ik gadu jārēķinās ar jauniem apstākļiem, jāspēj tiem pielāgoties un turpināt veidot nākotnes prognozes. Līdz šim CFO vairāk pievērsās komandas motivēšanai, kā arī plānošanas un budžetēšanas precizitātei, taču turpmāk plāno pievērsties *automatizācijai*, IT sistēmas nomainībai un spējai atbalstīt uzņēmumu dinamiski mainīgos apstākļos. Pandēmijas laiks uzskatāmi parādīja katra uzņēmuma automatizācijas briedumu. CFO atzīst, ka digitalizācijas pabeigšana joprojām ir galveno prioritāšu sarakstā. Tikai 6% respondentu apgalvo, ka uzņēmumā ir pilnīgi integrētas sistēmas un automatizēti darbplūsmas risinājumi, turpretī 42% atzīst, ka joprojām intensīvi tiek izmantoti Excel tipa risinājumi.

Runājot par automatizāciju, CFO norāda, ka uzsvars ir ne tikai uz grāmatvedības un transakciju darbiem, bet palielinās uzsvars uz tādiem procesiem kā īstermiņa un ilgtermiņa plānošana un iepirkumu pārvaldība. Lai nodrošinātu šo jomu automatizāciju un paātrinātu biznesa lēmumu pieņemšanu, arvien kritiskāka kļūst pareizu *datu* pieejamība un interpretācija. Attiecībā uz mēneša rezultātu informāciju apmēram puse atbildēja, ka mēneša slēgšanas rezultāti ir pieejami 6–10 darbdienu laikā, un tikai 28% uzņēmumu mēnesi noslēdz nākamā mēneša otrajā darbdienā.

Viens no svarīgākajiem aspektiem, kas neļauj finanšu vadītājam sasniegt izvirzītos mērķus, ir noteiktas kvalifikācijas *darbinieku* pieejamība tirgū. 67% aptaujāto atzīst, ka saskaras ar darbinieku trūkumu īpaši pārmaiņu vadības, jauninājumu ieviešanas un automatizācijas jomā. Kā piemēru no aptaujas rezultātiem varam minēt, ka tikai 30% uzņēmumu finanšu komandās ir darbinieki ar biznesa inteligences zināšanām. CFO arī apzinās, ka nākamajos trīs gados finanšu komandās būs nepieciešams palielināt tieši vadības grāmatvedības, finanšu analītikas un finanšu kontroles, kā arī biznesa inteligences kompetences.

Balstoties uz šiem faktiem, aptaujas dalībnieki turpmāk plāno pievērsties šādām trim jomām:

1. *Darbinieki*. Jāapzinās, ka finanšu partneru loma būtiski atšķiras no citām finanšu lomām. Finanšu partneru gadījumā tvērumam jābūt no detalizācijas uz kopējās situācijas izpratni, skatam jābūt vērstam no tagadnes uz nākotnes iespējām. Tas liek funkcijas vadītājam apzināties esošās prasmes komandā un mērķtiecīgi attīstīt esošos darbiniekus, veidojot inovatīvi domājošu komandu, kas iet līdzī laikiem un tehnoloģiju attīstībai.
2. *Procesi un dati*. Procesu uzlabošana joprojām ir viena no prioritātēm. Jo precīzāki un agrāk pieejami dati, jo ātrāk business spēj reaģēt un pieņemt lēmumus. No stratēģiskāka skatu punkta uzsvars būtu liekams uz biznesa procesu optimizēšanu, kas atvieglotu datu iegūšanu. Tālākais solis ir piemeklēt tehnoloģisko risinājumu, kas ļauj saturiski un saprotami šos datus strukturēt.
3. *Rādītāji*. Jāizstrādā rādītāji, kas ne tikai koncentrējas uz finanšu rezultātiem, bet arī atspoguļo

citas būtiskas darbības jomas, norādot uz uzņēmuma spēcīgajām un vājajām vietām.

No vārdiem – pie darbiem

Lai noskaidrotu, kas tieši jūsu uzņēmumam būtu visatbilstošākais nākotnes finanšu modelis un ceļš uz to, sāciet ar darbiniekiem! Ieguldiēt savos galvenajos darbiniekos, kuri atbalstīs uzņēmumu pārveides laikā, apgūstiet finanšu un datu pārvaldības prasmes, kā arī izvērtējiet savu dalīto pakalpojumu un ārpakalpojumu stratēģiju.

Otrkārt, vienkāršojiet procesus, samaziniet izņēmumus, ieviesiet kontroles mehānismus un pēc iespējas automatizējiet! Tas palīdzēs ātrāk iegūt datus un būt drošiem par to pareizību.

Ja paveikts iepriekšējais, tad attīstiet digitālos datu modeļus un datu noliktavas, uz kuru pamata veidot reāllaika atskaites un rādītāju vizualizācijas.

Katrs uzņēmums ir savā ceļa posmā, tāpēc īpaši svarīgi ir stratēģiski izvērtēt, kā IT rīki un automatizācija vislabāk var atbalstīt uzņēmumu kopumā, tad izvērtēt nepieciešamās izmaiņas un sākt soli pa solim. Mūsu spēkos ir atbalstīt uzņēmumu un finanšu vadītājus darbinieku kompetenču stiprināšanā, dažādu automatizācijas risinājumu ieteikšanā un izveidošanā, kā arī datu strukturēšanā gan saturiski, gan tehniski. Mēs esam šeit, lai parūpētos par iekšējiem procesiem un rīkiem un dotu jums vairāk laika pievērsties dinamiskajai biznesa videi.